

DEVLET KONSERVATUVARI OYUNCULUK SANAT DALI ÖZEL YETENEK SINAVLARININ MÜZİKSEL İŞİTME VE ŞAN BOYUTU İÇİN BİR TEST GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Ozan Tunca*

1. Giriş

Yurdumuzda tiyatro oyunculuğu eğitimi, devlet konservatuvarlarında, güzel sanatlar fakültelerine bağlı bölümlerde ya da özel eğitim kurumlarında yapılmakta, bu sanat dalına öğrenciler özel yetenek sınavı ile alınmaktadır. Her kurumun oyunculuk dalı için yetenek sınavı farklı olsa da, hepsinde müziksel işitme gücünü ölçen testler bulunmaktadır. Bu bölüm genelde piyanodan duyulan tek sesin aday tarafından yinelenebilmesi, aynı anda çalınan iki sesin ayrı ayrı yinelenebilmesi, dinlenen bir ezginin tekrar edilebilmesi ve aynı biçimde bir ritim cümlesinin tekrar edilebilmesine dayalıdır.

Sınavın, oyunculuk eğitimi sırasında alınması gereken derslerin gerektirdiği özelliklerin adaylarda bulunup bulunmadığını belirleyebilmesi için, müzikal sesleri

---

* Doç. Dr.; Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Müzik Bölümü öğretim üyesi.

algılama, tanımlama, ayırt etme, çözümlene yeteneklerini ölçebilmesi gerekmektedir. Bu sınav ile adayların tek ses yineleyebilme derecesi, birbirinden bağımsız soyut seslerin yüksekliklerini algılama yeteneği, dikey ses kümelerini (iki ses) yineleyebilme derecesi, seslerin birbirleri ile olan ilişkilerini algılama yeteneği, ezgileri yineleyebilme derecesi, müzik belleğinin kapasitesi ve ritim kümelerini yineleyebilme derecesi ölçülmelidir. Oyunculuk dallarına öğrenci alımı için gerçekleştirilen özel yetenek sınavlarında aranan diğer bir beceri de, şarkı söyleme becerisidir. Oyunculuk bölümüne kabul edilen adayların, gerek eğitimleri boyunca, gerekse profesyonel hayatlarında mesleklerinin bir parçası olarak çoğu zaman şarkı söylemeleri gerekecektir. Günümüzde, bu beceri ölçülürken, adaylardan kendi hazırladıkları bir ya da iki şarkıyı işitme sınavı sırasında seslendirmeleri istenir.

2. İlgili Yayın ve Araştırmalar:

Türkiye’de resmi müzik eğitimi konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi anabilim dalları ve Anadolu güzel sanatlar liseleri tarafından yürütülmektedir. Özel yetenek sınavıyla öğrenci alan bu kurumların kuruluş amaçları farklılık gösterse de giriş sınavları ana hatlarıyla aynıdır. Öte yandan, müzik sanat dalları ile oyunculuk sanat dallarının müziksel işitme sınavları karşılaştırıldığında, her ikisinin de benzer yapılarda olmakla beraber, müzik dalı sınavlarının çok daha kapsamlı ve müzikal anlamda yoğun sınavlar olduğunu söylemek gerekir.

2.1 Müziksel İşitme Sınavları ile İlgili Ülkemizde Yapılan Araştırma ve Yayınlar:

Coşkun (2008), yüksek lisans tezinde, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nın 2007- 2008 Eğitim-Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavı’nı kazanan öğrencilerin, “ezgi ve ritim işitme boyutu” başarı düzeylerini incelemiştir. İncelemeleri sonunda, melodi ve ritim sorularının uzunluğu ve niteliği hakkında öneriler getirmiştir.

Ece ve Kaplan, (2008) Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’na, 2006-2007 eğitim-öğretim yılı öğrenci alımları sırasında uygulanmakta olan özel yetenek seçme sınavında, puanlayıcılar arası güvenilirliği ölçen bir çalışma yapmıştır. Bu sınava 299 aday girmiş ve puanlayıcılar arası güvenilirlik, “Kendall’s W” uyum katsayısı ile hesaplanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda, özel yetenek seçme sınavının puanlayıcılar arası güvenilirliğinin çok yüksek olduğu belirlenmiştir.

A.Yayla ve F. Yayla (2007), ülkemizde yapılan müzik bölümü giriş yetenek sınavlarını genel olarak sorgulamış, oluşmuş ve oluşabilecek problemleri değerlendirmiş

ve müziksel algılamayı daha verimli bir biçimde ölçmek için müziksel işitme, gürlük, ritim, tempo, ezgisel bellek kısımlarından oluşan, geçerli ve güvenilir bir “Müziksel Algılama Ölçeği” oluşturmuşlardır.

F. Yayla, (2007) müziksel yeteneğin temel ögesi olan müziksel işitme becerisini incelemiştir. İşitmeyi oluşturan fiziksel sistemler ve insanın işitme yetisi üzerinde çalışan araştırmacı, insan beyninde ses, perde ve müziğin algılanmasına ilişkin psikofiziksel süreçleri detaylı olarak ele almış ve müziksel işitme yeteneğini oluşturan algılama sürecinin analizini yapmıştır.

Yağcı (2007), Türkiye’deki Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri özel yetenek giriş sınavlarının, “müziksel işitme ve algılama boyutu”nu değerlendiren bir çalışma yapmıştır. Söz konusu çalışmada; Türkiye’nin yedi coğrafi bölgesinin her birinden ikişer adet olmak üzere, rastlantısal yöntemle seçtiği illerdeki Anadolu güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinin 2006–2007 eğitim-öğretim yılı özel yetenek giriş sınavları ile bu sınavlarda başarı göstererek okula kabul edilen 1. sınıf öğrencilerinin sınavlarını inceleyerek, bu sınavların geliştirilmesi için öneriler getirmiştir.

Apaydın (2006), 2005–2006 eğitim ve öğretim yılına ait “özel yetenek sınavları” yönergelerini incelemek yoluyla eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarına öğrenci alımının üzerinde durmuştur. Çalışma sonucunda araştırmacı, genelde öğretmenler, özelde müzik öğretmenlerinde bulunması gereken temel özelliklere ilişkin önerilerde bulunmuştur.

Sungurtekin (2006), Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nın 2004–2005 yılında uygulanan I. aşama eleme ve II. aşama seçme sınavlarının değerlendirilmesi amacıyla bir çalışma yapmıştır. Öncelikle adayların I. aşama sınavı sonucunda elde ettikleri puanlara göre başarı dağılımları hesaplanmış, daha sonra bu adaylar arasından II. aşama seçme sınavına katılma hakkı kazanan adayların başarı puanlarının gruplara göre dağılımları ortaya konulmuştur. Elde edilen bulgulardan hareketle, 2004–2005 eğitim ve öğretim yılı yetenek sınavı sonucunda, müzik eğitimi anabilim dalına girmeye hak kazanan öğrencilerin genel başarı puanlarının istatistiksel çözümlemesi yapılmıştır.

Demirbatır (2004), yine Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Bilim Dalı’nın 2003 yılı giriş yetenek sınavı ve bu bölümde uygulanan eğitim sistemine ilişkin çalışmasında detaylı açıklamalarda bulunmuştur. Sözkonusu çalışmanın devamında yazar, bu defa 2001-2002 eğitim-öğretim yılı giriş yetenek sınavında uygulanan müziksel işitme I. aşama sınavında adayların aldıkları başarı puanlarının istatistiksel çözümlemesini, I. ve II. aşama sınavlarının karşılaştırmasını yapmış, böylelikle bu sınavın geçerlilik ve güvenilirliğini sorgulamıştır.

Sevgi ve Şengül’ün (2003), Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi

Müzik Eğitimi Bölümü ve Urfa Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nün yapmış olduğu 2000–2001 eğitim-öğretim yılı giriş yetenek sınavı verilerine dayalı olarak gerçekleştirdiği çalışmada, müzik eğitimi bölümlerinin giriş yetenek sınavlarının alt boyutunu oluşturan işitme-yineleme sınavı sorularına alınan yanıtlardan yola çıkılarak, adayların hangi tip sorularda ne kadar başarılı oldukları belirlenmiştir. Araştırmada, adayların sınav boyutlarındaki başarı yüzdeleri irdelenerek, tek tek her boyutun geliştirilmesi için öneriler sunulmuştur.

Tarman (2003), Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın 1998 yılı müzik yetenek sınavını geçerlilik ve güvenilirlik yönünden incelemiştir. Söz konusu müzik yetenek sınavında yapılan puanlamaların uygunluğu değerlendirilerek, “yordama geçerliliği” ve “puanlama güvenilirliği” belirlenmiş, sınav yönteminin daha verimli hale getirilmesi için sınav yönergesinde değişiklikler yapılması ve sınavın güzel sanatlar liseleri ve diğer lise mezunları için farklı biçimlerde yapılandırılması öngörülmüştür. Tarman'ın (2006) “Müzik Eğitiminin Temelleri” adlı kitabında yer alan “Müzik Eğitiminde Ölçme ve Müzik Yetenek Testleri” başlıklı çalışması, müzik eğitiminde ölçme ve test geliştirme konularında önemli bilgiler içermektedir.

Töreyin (2002), müzik eğitimi anabilim dallarına giriş özel yetenek sınavlarının müziksel söyleme (ses ve şarkı söyleme yeteneği) boyutunu incelemiştir. Araştırmacı bu çalışmasında, sınavlarda sınav ortam ve yönteminden kaynaklanan (öğrencilerin sınav öncesi donanım ve hazırlık düzeylerinin farklılığı, yanlış eğitim ve ses rahatsızlıklarının olumsuz etkisi vb.) sorunların üzerinde durarak öneriler getirmiştir.

2.2 Yabancı Ülkelerdeki Müziksel İşitme Testleri:

Amerikalı bir müzik psikoloğu olan Carl Seashore tarafından 1919'da geliştirilen, 1939 ve 1960'da tekrar gözden geçirilen “Seashore Müziksel Yetenek Ölçümleri Testi”nde, müziksel algılama kapasitesinin ses, gürlük, tını, ritim, süre ve tonal hafıza açılarından ölçülmesi hedeflenmiş ve bu test, dünyada en çok kabul gören müzik yetenek testleri arasında yer almıştır.

Wing Standartlaştırılmış “Müziksel Zeka Testleri” ise 1961 yılında bir İngiliz müzik psikoloğu olan Wing tarafından geliştirilmiş olup, yedi ayrı ölçümden oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla akor analizi, ses yüksekliği, hafıza, ritimik vurgu, armoni, gürlük ve cümlelemedir.

“Drake Müziksel Başarı Testleri”nde de müziksel hafıza ve ritim öğeleri baskındır. 8 yaş ve üzeri bireylere uygulanır.

“Oregon Müziksel Ayırt Etme Testi”, Henver tarafından geliştirilmiştir. Bu testte, bir ezgi iki kez çalınmaktadır. İkinci çalınışında, ritim, armoni veya ezgiden birinde değişiklik yapılmakta, adaydan orijinal ezginin hangisi olduğunu ve ikinci çalışta nelerin değiştiğini tespit etmesi istenmektedir.

“Gordon Müziksel Yatkınlık Görünümü Testi”nin temelinde, iki ezgi bulunmakta, yaylı çalgıyla çalınan bu ezgiler, ritim betimleme, tonal betimleme, müziksel duyarlılık yeteneklerinin tespitinde kullanılmaktadır. Test, yaklaşık iki saat sürmekte, üç oturumda uygulanmaktadır.

“Bentley Testi”, 7 yaş altı çocuklar için tasarlanmıştır. Test, tizlik-peslik ayrımı, ses hafızası, akor analizi ve ritmik hafıza olmak üzere dört tür beceriyi ölçmeyi amaçlamaktadır. Ortalama uygulama süresi yirmibir dakikadır. Müziksel işitme ölçüm testleri, “başlangıç”, “orta” ve “ileri” müzik düzeyini belirlemek üzere tasarlanmıştır. Başlangıç düzeyindeki adaylara uygulanan ilk test, 40’ar soruluk tonal ve ritim belirleme bölümlerinden oluşur. Testte yer alan sorular elektronik seslerden oluşmuş olup ritim testindeki seslerin frekansı aynıdır. Adaydan, iki sesin aynı ya da farklı olduğunu belirlemesi istenir. Orta ve ileri düzey testleri, başlangıç düzeyinde yüksek ortalama alan adaylar arasında ayrım yapabilmek amacıyla tasarlanmıştır. Çalgı çalma yeteneğini ölçen testlerden “Basit Ritim ve Ses Yüksekliği Testi”, ritmi ve ses yüksekliklerini tanıma derecelerini ölçen bölümlerinden oluşmuştur. (Tarman 2006: 91-100)

3. Yöntem

Sınav soruları oluşturulurken Anadolu Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Ana Sanat Dalı Oyunculuk Sanat Dalı Özel Yetenek Sınavı Yönergesi incelenmiş, bu yönergenin, “Şan-Kulak Sınavı” kısmında, “Genel Amaçlar” başlığı altında yer alan “müziksel işitme becerisi” ile ilgili kriterler temel alınmıştır. Oyunculuk sanat dalında, ilgili dersleri veren öğretim elemanları ile de görüşülerek, söz konusu amaçlar hakkında daha geniş bilgi sağlanmıştır. Bu bilgilerin ışığında, adayların tek sesleri, dikey ses kümelerini (iki ses), ezgileri ve ritim kümelerini doğru işitme ve akılda tutabilme dereceleri ile şarkı söyleme becerilerinin ölçülmesine karar verilmiştir. Sevgi ve Şengül’ün (2003) 732 adet müzik eğitimi bölümü öğrenci adayı üzerinde yaptığı çalışmaya dayanarak, iki ses aralıkları ve üç ses akorlarının zorluk dereceleri belirlenmiş ve kolay, orta zorlukta ve zor olmak üzere üç farklı nitelikte eşit sayıda soru teste yerleştirilmiştir. Ayrıca, Yağcı’nın (2009) 14 ilimizdeki güzel sanatlar lisesi öğrenci adayları üzerinde yaptığı çalışma incelenmiş ve bu çalışmadaki öneriler dikkate alınarak Müziksel İşitme Testi’ndeki melodiler oluşturulurken geliştirmeye elverişli motiflerin seslerinden ve ritimlerinden yararlanılmıştır. Bu çerçevede; sadece yanaşık ya da sadece ayrışık aralıkları tek başına kullanmak yerine, yanaşık ve ayrışık aralıkların birlikte kullanılmasına ve melodi cümlelerinin soru-cevap niteliği taşımaya dikkat edilmiştir. Ayrıca, Yağcı’nın çalışmasındaki “ritm kalıpları tablosu”nda yer alan kalıplardan, sınavlarda en sık sorulanları ve değişik ritmik öğeler içerenleri temel alınarak yeni sorular geliştirilmiştir.

3.1 Deneme Formunun Uygulanması

Sorular, Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu hazırlık sınıfında öğrenim gören gönüllü 94 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Deneme testinin başında araştırmacı sözlü olarak testin nasıl yapılacağını anlatmış ve test cevap anahtarının ilk sayfasında bulunan yine bu bilgileri içeren test yönergesinin okunmasını istemiştir. Sorular CD çalıcıya bağlı bir ses sisteminden dinletilmiştir. Dört bölümden oluşan testin her bölümü tekrarlanmış ve öğrencilerin yanıtlarını kontrol etmeleri için olanak tanınmıştır.

3.2 Verilerin Çözümlemesi

Testin, içerik geçerliliğinin sağlanması için, devlet konservatuvarları kadrolarında solfej, vurmali çalgılar, şan-solfej, müzikli tiyatro, Batı ve Türk müzikalleri dersleri veren öğretim elemanlarının ve 2008-2009 ve 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Oyunculuk Sanat Dalı sınavını kazanan ve okula kayıt yaptıran öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Sınav soruları, bu görüşlerden sonra tekrar şekillendirilmiştir.

Araştırmada güvenilirliğin saptanması için Kuder-Richardson 20 formülü kullanılmıştır. Bu formül, doğru cevaplandırılan maddelere 1 puan, yanlış cevaplandırılan ya da boş bırakılan maddelere 0 puan vererek uygulanır. Deneme testindeki sorular çoktan seçmeli olduğundan her seçeneğe ayrı puan vererek çeldirici seçenekleri tekrar gözden geçirmek için olanak sağlanmıştır. Soruların zorluk dereceleri ve ayırıcılık derecelerini belirlemek için Madde Güçlük İndeksi ve Madde Ayırıcılık İndeksi hesaplanmıştır.

4. Bulgular ve Yorumlar

24 sorudan oluşan deneme testinin ilk analizden elde edilen sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Deneme Testinin İlk Analizi

Kuder Richardson 20	Madde Sayısı
653	24

Yapılan ilk analizden sonra madde güçlük indeksi ve madde ayırıcılık gücü indeksi düşük çıkan 5 soru testten çıkarılmıştır. Tablo 2'de çıkarılan maddelerin değerleri yer almaktadır.

Tablo 2

İkinci Analiz Sonrasında Elde Edilen Madde Yük Değerleri

Madde No	Madde Güçlük	
	İndeksi	Madde Ayırcılık Gücü İndeksi
1.1	0,84	0,24
1.2	0,78	0,28
1.3	0,36	0,40
1.4	0,92	0,16
1.5	0,82	0,28
1.6	0,90	0,20
2.1	0,94	0,12
2.2	0,68	0,48
2.3	0,68	0,64
2.4	0,54	0,68
2.5	0,70	0,60
2.6	0,60	0,56
3.1	0,68	0,56
3.2	0,66	0,52
3.3	0,70	0,44
3.4	0,32	0,16
3.5	0,38	-0,12
3.6	0,58	0,52
3.7	0,64	0,32
4.1	0,70	-0,04
4.2	0,82	0,20
4.3	0,74	0,36
4.4	0,86	0,20
4.5	0,48	0,64

Tüm sonuçlar değerlendirildikten sonra bazı sorular çıkartılmıştır. Yukarıdaki tabloda çıkarılmaya karar verilmiş sorular kalın ve büyük puntoda kaydedilmiştir. 1. bölümün 3. sorusunun zor ama ayırt edici bir soru olduğu ancak aynı bölümün 4. sorusunun ayırt edici özelliğinin aranandan daha düşük olduğu tespit edilmiş ve 3. sorunun kalmasına, 4. sorunun tamamı ile çıkarılmasına karar verilmiştir. Aynı biçimde 2. bölümdeki ilk sorunun ayırt ediciliği çok düşük çıkmış ve çıkarılmıştır. 3. bölümdeki 4. ve 5. sorular fazla zor ve ayırt ediciliği düşük olduğu için çıkarılmıştır. 4. bölümdeki ilk sorunun ayırt ediciliği düşük bulunmuş ve çıkarılmıştır. Toplamda 5 soru çıkarılmış ve müzik yetenek testinin son hali 19 soru olarak belirlenmiştir.

Testin sorularının, çıkarılan maddelerin zorluk kolaylık ilişkisi göz önüne alınarak

tekrar değerlendirilmesinden sonra dengesinin uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Kalan maddelerle yapılan ikinci analizden elde edilen sonuç 0.706 Tablo 3’de izlenebilir.

Tablo 3

Geliştirilmiş olan Testin Analizi

Kudder Richardson 20	Madde Sayısı
,706	19

5. Sonuç ve Öneriler

Ülkemizde son yıllarda popülerliği artan oyunculuk dallarının giriş yetenek sınavları gittikçe daha kalabalık olmaktadır. Adaylar, uzun saatler boyunca farklı sınav komisyonlarının önünde beklemek zorunda kalmakta, konsantrasyon ve heyecan faktörleri olumsuz rol oynamaktadır. Öte yandan, sınav komisyonlarının, uzun saatler süren sınavlarda, her adaya aynı nitelikte sorular sorması ve yeteneklerini sağlıklı biçimde ölçmesi güçleşmektedir. Bu zorluk ve sıkıntılar göz önünde bulundurulduğunda, oyuncu adaylarının müziksel işitme yeteneklerinin, belli bir standart dahilinde toplu olarak ölçülebilmesini sağlayacak yeni bir sınav yönteminin geliştirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Ana Sanat Dalı Oyunculuk Sanat Dalı Özel Yetenek Sınavının bir bölümü olan Şan-Kulak alt testinin geçerliliği ve güvenilirliği yüksek bir test ile desteklenmesi için yapılmıştır. Bu araştırmada yapılan analizler sonucu geliştirilmiş olan test güvenilirlik katsayısı 0.76 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre geliştirilmiş olan test güvenilirlerdir. Bu testin yanında sınavın şarkı söyleme kısmı için de aşağıda bazı öneriler sunulmuştur. Bu öneriler literatür incelenerek ve A.Ü. Devlet Konservatuarı’ndaki öğretim elemanlarının görüşleri alınarak oluşturulmuştur.

Adayların, hazırlık süreleri ve şarkıların zorluk dereceleri farklılık gösterdikçe, sınavın değerlendirici özelliği azalmaktadır. Bu soruna çözüm olarak her yıl, özel yetenek sınavları için özel şarkılar bestelenmesi ve adayların yeteneklerinin ölçülmesine imkan tanıyacak nitelikteki bu şarkıların piyano partileri ile sınavdan belli bir süre önce öğrencilere ulaştırılması önerilmektedir. Böylece, adaylara zorluk dereceleri ve nitelikleri benzeşen şarkılara hazırlanmaları için eşit süreler tanınmış olacak sınavın adil, ölçülebilir ve daha etkin olmasına çalışılacaktır. Bu amaçla, sınavdan 10 gün önce belirlenen şarkı seçeneklerinden, sesine uygun ikisine hazırlanması ve sınav günü piyano eşlikli olarak seslendirmesi beklenecektir. Bu seslendirme sırasında adayın detonasyon-entonasyon, sesin nitelik ve rengi, ses genişliği, ton değiştirmeye uygunluğu, ses eğitiminde gelişmeye uygunluğu, müziksel duyarlılığı, konuşmada anlaşılabilirlik boyutları değerlendirilecektir.

KAYNAKÇA

- Apaydın, Mustafa (2006). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'na "Özel Yetenek Sınavları" İle Öğrenci Alımı'na Yönelik Eleştirel Yaklaşımlı Bir Değerlendirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. Bildiri. Burdur: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, 429-458. (erişim tarihi 27.01.2010) (<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/pamukkale/M-Apaydin.pdf>)
- Coşkun, Gözde (2008). "Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Yetenek Sınavını Kazanan Öğrencilerin Ezgi İşitme ve Ritim İşitme Boyutu Başarı Düzeylerinin İncelenmesi." Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. (erişim tarihi 04.02.2010) (<http://www.acikarsiv.gazi.edu.tr/index.php?menu=2&secim=10&YayinBIK=2042>)
- Demirbatır, Erol (2004).Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Uygulanan Eğitim Sistemi ve 2003 Yılı Giriş Yetenek Sınavının Değerlendirilmesi. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*. Bildiri. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi. (erişim tarihi 04.02.2010) (<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/E-Demirbatir.pdf>)
- Demirbatır, Erol (2004).Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2001-2002 Öğretim Yılı Giriş Yetenek Sınavında Uygulanan Müziksel İşitme testinin Değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 29-38. (erişim tarihi 04.02.2010) ([http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2004-17\(1\)/mak04.pdf](http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2004-17(1)/mak04.pdf))
- Sevgi, A. ve Şengül, C. (2003). "Müzik Eğitimi Bölümleri Giriş-Yetenek Sınavlarına Başvuran Adayların Müziksel İşitme -Yineleme Sınavındaki Soru Tiplerine Göre Başarı Durumlarının Belirlenmesi" *Cumhuriyetimizin 8. yılında Müzik Sempozyumu*. Malatya: İnönü Üniversitesi Yayınları, 232-239. (erişim tarihi 27.01.2010) (<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/Sevgi-Sengul.html>)
- Sungurtekin (2006). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2004-2005 Yetenek Sınavının Genel Değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 19 (2), 399-414. (erişim tarihi 27.01.2010) ([http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2006-19\(2\)/M11.pdf](http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2006-19(2)/M11.pdf))
- Tarman, Süleyman (2003). Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Müzik Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlik Yönünden İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*. Bildiri. Malatya: İnönü Üniversitesi Yayını, 363-377. (erişim tarihi 27.01.2010) (<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/Yetenektest.html>)
- Tarman, Süleyman (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Müzik Eğitimi Yayınları. Birinci Basım, Ankara.
- Töreyn, Ayşe Meral (2002). Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına Giriş Özel Yetenek Sınavlarının Müziksel Söyleme (Ses ve Şarkı Söyleme Yeteneği) Boyutu. *XI. Eğitim Bilimleri Kongresi*. Bildiri. Lefkoşa, KKTC: Yakın Doğu Üniversitesi. (erişim tarihi 27.01.2010) (http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/M-Toreyin_4.html)
- Yağcı, Ufuk (2009). Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrenci Özel Yetenek Giriş Sınavlarının Müziksel İşitme-Algılama Boyutunun Değerlendirilmesi. *8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. Bildiri. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları, 373-393.
- Yayla, A. ve Yayla, F. (2009). Müziksel Algılama Ölçeği. *8. Ulusal Müzik Eğitimi*

Sempozyumu. Bildiri. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi. (erişim tarihi 27.01.2010)
(www.muzikegitimcileri.net/sempozyum/semp_pro2.html)

Yayla, Fatih (2006). Müziksel İşitmenin Genel Prensipleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Aralık 12, 28-38

Özet

Devlet Konservatuvarı Oyunculuk Sanat Dalı Özel Yetenek Sınavlarının Müziksel İşitme ve Şan Boyutu İçin Bir Test Geliştirme Çalışması

Bu çalışma gittikçe daha popüler ve dolayısıyla daha kalabalık olan Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Ana Sanat Dalı Oyunculuk Sanat Dalı Özel Yetenek Sınavının bir bölümü olan Şan-Kulak alt testinin geçerliliği ve güvenilirliği yüksek bir test ile desteklenmesi için yapılmıştır. İçerik geçerliği için uzman görüşleri alınarak ve alandaki çalışmalar incelenerek hazırlanmış olan deneme testi Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu İngilizce hazırlık sınıfı öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Testin güvenilirliği SPSS (Sosyal Bilimler için İstatiksel Paket) programının yardımı ile Kuder- Richardson 20 formülü, Madde Güçlük indeksi ve Madde Geçerlik indeksi hesaplanarak saptanmıştır. Yapılan analizler göstermektedir ki bu test Tiyatro Ana Sanat Dalı Oyunculuk Sanat Dalı Özel Yetenek Sınavının bir bölümü olan Şan-Kulak alt testini desteklemek için geçerli ve güvenilirdir.

Anahtar Kelimeler:

Müziksel İşitme Testi, Kulak Sınavı, Tiyatro Giriş Sınavı, Oyunculuk Özel Yetenek Sınavı

Abstract

A Test Development Study on Aural Skills Part of the Entrance Exam for the State Conservatory Drama Department

This study was made to provide a supporting tool for Anadolu University Drama Department Entrance Exam, which contains an aural skills part. After reviewing the expert's opinion on the preliminary test, resulting test was given to the preparation class of the University. The validity of the test was calculated using Kuder-Richardson 20 formula and Statistical Package for the Social Sciences. After analyzing all the results it shows that this test is valid to measure the aural skills of student candidates of drama department.

Keywords: Musical Auditory Test, Aural Skills Test, Drama Department Entrance Exam, Special Exam for Acting students